

Sygn. akt: I C 142/18 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Robert Wysocki
Protokolant:	sekretarz sądowy Paulina Barwińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 maja 2018 roku w C.

sprawy z powództwa (...) **we W.**

przeciwko H. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

I C 142/18

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą we W. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika radcę prawnego P. K. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie pozew przeciwko H. S. o zapłatę kwoty 696,67 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki zawartej w dniu (...) roku o numerze (...) na podstawie której strona pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w tejże umowie.

Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania wobec czego niezapłacona kwota stała się wymagalna wraz z kwotą odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

W dniu 28 czerwca 2017 roku (...) zawarł z (...) z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez stronę pozwaną z wierzycielem pierwotnym.

Pismem z dnia 20 grudnia 2017 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty wierzytelności, którą nabył na podstawie w/w umowy cesji.

Powód domaga się pod pozwanego zapłaty kwoty 696,67 na którą to składa się należność główna wynosząca 495,86 zł oraz skapitalizowane odsetki w wysokości 200,81 zł na które składają się przejęte w drodze cesji wierzytelności odsetki wierzyciela pierwotnego naliczane zgodnie z postanowieniami umowy odpowiednio od niezapłaconej kwoty należności głównej wynikającej ze wskazanej wyżej umowy oraz odsetki ustawowe naliczane przez stronę powodową od należności głównej za okres po dniu cesji wierzytelności do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu.

Pozwany H. S. nie złożył odpowiedzi na pozew, stawił się na rozprawie w dniu 29 maja 2018 roku, i podniósł zarzut niewykazania roszczenia. Wskazał, iż nie wie w jaki sposób powód wyliczył żadaną kwotę i wniósł o oddalenie powództwa w całości. Przyznał, iż zaciągnął pożyczkę w kwocie 1000,00 zł, którą w takiej kwocie ją spłacił. Nie spłacił dodatkowych kosztów, gdyż uznał, iż była to lichwa.

W dniu 29 maja 2018 roku Sąd wydał w sprawie wyrok, w którym powództwo oddalił.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. S. w dniu 28 stycznia 2018 roku zawarł umowę pożyczki z instytucją parbankową o numerze (...) na podstawie której otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w tejże umowie.

bezsporne

W dniu 28 czerwca 2017 roku (...) dokonał przelewu przedmiotowej wierzytelności na rzecz (...) z siedzibą we W. cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez stronę pozwaną z wierzycielem pierwotnym. Pismem z dnia 20 grudnia 2017 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty wierzytelności, którą nabył na podstawie w/w umowy cesji.

dowód: umowa przelewu wierzytelności:k.20-33, wezwanie do zapłaty w dniu 20 grudnia 2018 roku, k.34.

Nie można dokonać weryfikacji twierdzeń wskazanych w pozwie, bowiem powód nie przedłożył dowodu umowy pożyczki nr (...) jaka wiązała wierzyciela pierwotnego z pozwanym. Jedynie przedłożył umowę przelewu wierzytelności z dnia 28 czerwca 2017 roku na podstawie, której nabył wierzytelność w kwocie 677,46 zł przysługującą wobec H. S. oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych (...) z dnia 17 stycznia 2018 roku.

Pozwany H. S. stawił się na termin rozprawy, podniósł zarzut niewykazania roszczenia wskazując, iż nie wie w jaki sposób powód wyliczył żadaną kwotę i wniósł o oddalenie powództwa w całości. Przyznał, iż zaciągnął pożyczkę w kwocie 1000,00 zł w firmie (...), którą spłacił w kwocie jaką otrzymał zaś dodatkowe koszty uznał jako lichwę.

/ wyjaśnienia pozwanego na rozprawie w dniu 29 maja 2018 roku w okresie od 00:01:53 do 00:09:33 – porównaj protokół k. 42-42v/

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu w całości.

Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych przez stronę powodową.

Podkreślenia wymaga fakt, iż strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontrydiktoryjności) w procesie, a po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecniczą obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok

Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznany spór jest ich sprawą, a nie sądu.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał by przysługiwało mu skuteczne wobec pozwanego roszczenie o zapłatę kwoty dochodzonej pozwem. Uzasadniając powództwo powód wskazał, że pozwanego z jego poprzednikiem prawnym (zbywcą wierzytelności) łączyła umowa pożyczki, nie tylko jednak nie przedstawił Sądowi tej umowy, ale nie przytoczył nawet istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia jej postanowień, ograniczając się jedynie do autorytatywnego stwierdzenia, że z umowy tej wynika konieczność zapłaty kapitału 696,67 zł na który składają się należność główna wynosząca 495,86 zł oraz skapitalizowane odsetki w wysokości 200,81 zł na które składają się przejęte w drodze cesji wierzytelności odsetki wierzyciela pierwotnego naliczane zgodnie z postanowieniami umowy odpowiednio od niezapłaconej kwoty należności głównej wynikającej ze wskazanej wyżej umowy oraz odsetki ustawowe naliczane przez stronę powodową od należności głównej za okres po dniu cesji wierzytelności do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu.

Stosownie do art. 513 § 1 k.p.c. dłużnikowi przelanej wierzytelności przysługują przeciwko nabywcy wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Zarzutami dłużnika są wszelkie środki obrony, które mogą być przez niego zastosowane zarówno poza procesem, jak w procesie, a które wpływają na istnienie, zakres albo skuteczność cedowanej wierzytelności. Oznacza to, że nabywca wierzytelności, dochodzący jej w postępowaniu sądowym, powinien wykazać nie tylko fakt jej nabycia w drodze przelewu, ale przede wszystkim to, że zbywcy przysługiwała konkretna wierzytelność o określonej wysokości.

Roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż twierdzenia powoda zawarte w pozwie nie zostały poparte dowodami potwierdzającymi istnienie stosunku zobowiązaniowego. Jedyny materiał dowodowy jaki przekazał Sądowi powód to umowa przelewu wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty z dnia 20 grudnia 2017 roku oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że powód dochodził roszczenia z tytułu umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu (...) roku.

W procesie ciężar dowodu stanowi wymaganie dostarczenia sądowi dowodów potwierdzających przytoczone fakty pod rygorem przegrania procesu. Ciężar dowodu jest ważnym elementem systemu ciężarów procesowych. Odnosi się on zarówno do powoda, jak i pozwanego. Obok ciężaru dowodu strony obciąża także wymaganie przytoczenia okoliczności faktycznych.

W doktrynie powszechnie wyróżnia się ciężar dowodu w znaczeniu formalnym oraz w znaczeniu materialnym. Ciężar dowodu w znaczeniu formalnym (subiektywnym) określa, która ze stron ma przedstawić lub wskazać środki dowodowe na poparcie twierdzeń o faktach. W ograniczonym zakresie środki dowodowe mogą być poszukiwane także przez sąd. Ciężar dowodu w znaczeniu materialnym (obiektywnym), zwany także ciężarem ustalenia, odnosi się do ustalenia, jakie skutki dla praw i obowiązków stron procesu pociąga za sobą nieudowodnienie twierdzeń przez nich sformułowanych. Konsekwencje procesowe ponosi strona, na której zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodu.

Obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony. W konsekwencji więc strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. Natomiast Sąd zobowiązany jest wówczas wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów, przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W niniejszej sprawie, ciężar żądań pozwu spoczywał na stronie powodowej, która w świetle przedstawionych dowodów, nie sprostала temu obowiązkowi, bowiem nie przedstawiła dokumentów na które powoływała się w

uzasadnieniu pozwu w szczególności umowy pożyczki nr (...) z dnia (...) roku na podstawie której powstał stosunek zobowiązaniowy.

Powód utrzymywał, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stanowi dowód istnienia i obowiązku spełnienia świadczenia ciężącego na stronie pozwanej. Tymczasem, stwierdzić należy, co wprost wyraził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku w sprawie P 1/10, Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 15 września 2011 roku w sprawie II CSK 712/10 i z dnia 13 czerwca 2013 roku w sprawie V CSK 329/12 oraz m.in. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 lutego 2015 roku wydanym w sprawie I ACa 824/14, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stanowi jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie. Obowiązujący przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (t.j. Dz.U. 2014r., poz. 157 ze zm.) wprost już przy tym pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu i w wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, na przykład właśnie cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności, ale nie stanowią one dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności (wyrok SA w Białymstoku z dnia 25 lutego 2015 roku wydanym w sprawie I ACa 824/14). Tak więc powołanie się na wyciąg z ksiąg rachunkowych, w braku dowodu w postaci umowy będącej źródłem wierzytelności, która to miała być następnie przedmiotem przelewu nie daje podstaw do skontrolowania sposobu ustalenia należności, źródła jej pochodzenia, jak i jej wysokości.

W konsekwencji niepodjęcie aktywności w postępowaniu dowodowym musiało doprowadzić do uznania przez Sąd Rejonowy, że twierdzenia strony powodowej nie zostały przez nią udowodnione.

Reasumując to na powodzie spoczywa bezwzględny obowiązek wykazania podstawy prawnej i faktycznej żądania. Bezwzględnie koniecznym jest udowodnienie wysokości żądania poprzez wskazanie w pierwszym rzędzie samej umowy stron. Powyższy warunek nie został spełniony, albowiem powód pomimo, iż w pozwie powołał numer umowy, na mocy której wywodził, to faktycznie nigdy nie przedłożył Sądowi w/w dokumentu.

Sąd nie dysponując rzeczywistą i mogącą odnosić się do stosunku zobowiązaniowego umową, nie miał jakiegokolwiek podstawy do zweryfikowania prawidłowości określenia kwoty wynikającej z żądania pozwu, prawidłowości naliczenia odsetek umownych przez pierwotnego wierzyciela. Nie można zdaniem Sądu zasądzić należności w dochodzonej kwocie, nie dysponując przy tym wiarygodną, graficznie czytelną i odpowiadającą swoją treścią (datą) innym dokumentom, umową, która łączyła strony stosunku zobowiązaniowego.

W ocenie Sądu brak jest merytorycznych i przede wszystkim dowodowych podstaw do uznania żądania pozwu za należycie wykazane. Dlatego też orzeczono jak w sentencji wyroku.

Wszystkie dotychczasowe koszty postępowania poniesione zostały przez stronę przegrywającą, dlatego wobec braku wniosku pozwanego w tym zakresie o kosztach nie orzekano w dalszym zakresie